МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

«ПОГОДЖЕНО»	«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету ТВППТСБ	Перший проректор
_____ Михайло ГИЛЬ	_____ Дмитро БАБЕНКО
«16» червня 2022 р.	«16» червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Культурологія, історія та етнокультура України
освітньо-професійна програма
«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти 2-го року
денної (очної) форми здобуття вищої освіти
на 2022-2023 навчальний рік

Освітній ступінь – **Магістр**
Галузь знань **21 «Ветеринарна медицина»**
Спеціальність **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**
Мова викладання – **українська**

Миколаїв
2022

Робоча програма відповідає меті та особливостям Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 31.03.2021 р. (протокол №8), чинної згідно наказу по університету №53-О від 18.05.2021 р.

Розробник програми: доцент Літвінчук С. Б., Миколаївський національний аграрний університет

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри методики професійного навчання МНАУ, (протокол № 9 від 01 червня 2022 року).

Завідувач кафедри
кандидат педагогічних наук, доцент _____ Каріне ГОРБУНОВА

Схвалено:
Науково-методичною комісією інженерно-енергетичного факультету МНАУ, (протокол № 9 від 16 червня 2022 року).

Голова науково-методичної комісії
докторка педагогічних наук, професорка _____ Ілона БАЦУРОВСЬКА

1. Анотація

Формування знань про сутність культури як форми людської діяльності, її різновиди та історико-типологічні ознаки, роль у формуванні особистості та розвитку суспільства. Культура як система потенційних та актуальних цінностей, їх зміст та функціонально-рольове призначення у системі суспільних відносин. Змістові модулі: культура як соціальне явище, еволюція культури. Історія та ентокультура України присвячені вивченню традиційної етнічної культури українців у її історичному розвитку та регіональному різноманітті. Розглядаються матеріальна, духовна та соціально-нормативна сфери культури, а також процеси етногенезу, формування етнографічних регіонів, трансформації традиції в модерну добу. Особлива увага приділяється календарній та родинній обрядовості, традиційним віруванням, господарській культурі, народному мистецтву та сучасним формам збереження нематеріальної спадщини.

Summary

Forming of the system of knowledge about conformities to the law of cultural process, culture as the phenomenon of humanity specific and unique. The value of course consists foremost in that he forms the scientific world view of students, level of future specialist general, professional and cultural. Of study in discipline: culture as the integral public phenomenon and conformities to the law of its development. Semantic modules: culture as a social phenomen, evolution of the culture. The history and ethnoculture of Ukraine are dedicated to the study of the traditional ethnic culture of Ukrainians, examined through the lens of its historical development and regional diversity. This field encompasses the material, spiritual, and socio-normative spheres of culture, as well as the processes of ethnogenesis, the formation of ethnographic regions, and the transformation of tradition in the modern era. Special attention is devoted to calendar and family-related rituals, traditional beliefs, economic culture, folk art, and contemporary forms of preserving intangible heritage.

2. Опис дисципліни

Культурологія, історія та етнокультура України

Галузь знань: **21 «Ветеринарія»**

Освітня спеціальність: **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

Освітній ступінь: **Магістр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**

Семестр – 4

Кількість кредитів ECTS – **4,0**

Кількість змістовних модулів – **2**

Загальна кількість годин – **120**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

лекції – **22 год / 0,7 кред.**

практичні заняття – **22 год / 0,7 кред.**

самостійна робота – **76 год / 2,6 кред.**

Форми підсумкового контрольного заходу – **залік**

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Культурологія, історія та ентокультура України» – раціональне засвоєння студентами інтегральної культури народів світу, розкриття її багатства через призму національної культури як домінуючої складової, усвідомлення тієї незаперечної істини, що тільки діалог світових культур дозволяє осягнути глибину і особливості національної культури. Сформувати системне уявлення про структуру, функції та історичну еволюцію етнічної культури українців у контексті європейських етнокультурних процесів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування знань про сутність культури як форми людської діяльності, її різновиди та історикотипологічні ознаки, роль у формуванні особистості та розвитку суспільства. Ознайомити студентів із теоретичними засадами етнології та етнокультурології. Розкрити особливості формування українського етносу. Проаналізувати традиційні форми матеріальної та духовної культури. Навчити працювати з етнографічними джерелами. Показати трансформацію традиції в умовах модернізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен здобути компетентності.

- *Інтегральна компетентність:*

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8.Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Програмні результати навчання:

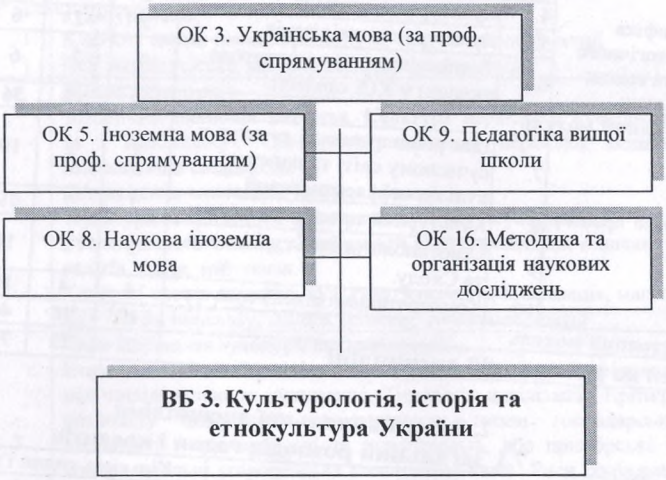
ПРН1. Володіти державною та іноземною (іноземними) мовами для можливості усного й письмового спілкування з фахівцями галузі та представниками інших професій і галузей з метою вирішення професійних завдань, для роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.

ПРН2. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, а також розуміти необхідність постійного підвищення рівня професійної кваліфікації.

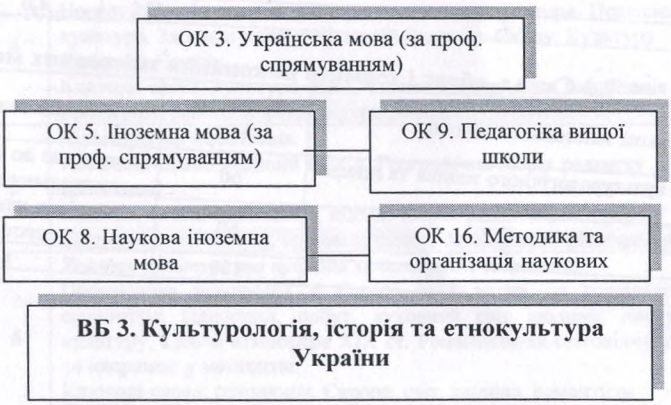
ПРН 19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати

можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організовувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.

4. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

5. Передумови для вивчення дисципліни

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин			
№	назва	№	назва	ЛК	ПР	СР	Разом
1	Специфіка культурологічного знання та генеза культури	1.	Специфіка культурологічного знання.	2	2	6	10
		2.	Генеза культури.	2	2	6	10
		3.	Співвідношення культури та цивілізацій.	2	2	6	10
		4.	Культура та природа.	2	2	6	10
		5.	Культура та цивілізація.	2	2	6	10
		6.	Техніка, культура та природа людини у XIX столітті.	2	2	6	10
Всього за змістовний модуль				**12**	**12**	**36**	**60**
2	Етногенетичні процеси	7.	Ідея рівноправності культур у сучасному світі та поняття культурної ідентифікації.	2	2	10	14
		8.	Культурний простір та зв'язки.	2	2	10	14
		9.	Генотипологія культур Заходу та Сходу.	2	2	10	14
		10.	Компаративний аналіз культур.	4	4	10	18
Всього за змістовний модуль				**10**	**10**	**40**	**60**
Всього годин по навчальній дисципліні				**22**	**22**	**76**	**120**

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1 Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовного модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Специфіка культурологічного знання та генеза культури	60	2,0	50,0
Етногенетичні процеси	60	2,0	50,0
Всього	**120**	**4,0**	**100,0**

7.2 Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Назва змістовного модуля	Кількість годин	Термін виконання
Специфіка культурологічного знання та генеза культури	60	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Етногенетичні процеси	60	
Всього	**120**	**x**

7.3 Перелік та короткий зміст лекцій

Модуль, №	Тема, №	Тема, перелік питань	Об'єм, години
I	1	*Специфіка культурологічного знання.* Культурологія як наука. Предмет і об'єкт культурології. Завдання культурології. Методологія й метод культурології. Головні структурні компоненти культурології: філософія культури, соціологія культури, історія культури. Етнографія, релігієзнавство, історія науки і техніки, етика та естетика в структурі культурологічного знання. Функції культурології. Ключові слова: наука, предмет, об'єкт, завдання, функції Key words: science, subject, object, tasks, functions	2
	2	*Генеза культури.* Історична еволюція людства. Культура первісного суспільства та її особливості. Синкретизм мислення первісної людини. Міфологічна свідомість. Виникнення мистецтва та його функції. Культура цивілізацій Стародавнього Сходу. Культура Стародавнього Єгипту. Особливості світосприймання єгиптян: релігія, магія, міфологія. Ключові слова: людство, культура, мислення, цивілізація, магія Key words: humanity, culture, thinking, civilization, magic	2
	3	*Співвідношення культури та цивілізацій.* Етимологія слова "цивілізація". Історія та логіка взаємовідносин між цивілізацією та культурою. Типологія цивілізацій. Критерії розподілу цивілізацій за пануючим типом господарської діяльності – землеробські та індустріальні, або приморські та континентальні (європейська цивілізація) тощо. Риси соціально-економічної еволюції як основа типології. Ключові слова: цивілізація, типологія, тип, риси, типологія Key words: civilization, typology, type, traits, typology	2
	4	*Культура та природа.* Передумови та загальні фактори виникнення культури. Первісна культура. Загальні риси цивілізацій Давнього Сходу. Культура Давнього Єгипту. Ключові слова: культура, риси, Єгипет, передумови, цивілізація Key words: culture, features, Egypt, prerequisites, civilization	2
	5	*Культура та цивілізація.* Локально-цивілізаційний підхід. Географічна теорія розвитку цивілізації. Ключові слова: цивілізація, підхід, теорія, розвиток, географія Key words: civilization, approach, theory, development, geography	2
	6	*Техніка, культура та природа людини у XIX столітті.* Промислова революція в Європі та її вплив на соціально-економічні відносини, побут, духовний світ людини, науку, культуру. Ідейна атмосфера XIX ст. Романтизм як світовідчуття та напрямок у мистецтві. Ключові слова: революція, Європа, світ, людина, романтизм Key words: revolution, Europe, world, human, Romanticism	2

II	7	*Ідея рівноправності культур у сучасному світі та поняття культурної ідентифікації.* Співвідношення особистісного й загальнолюдського як вагомий фактор культурного розвитку. Категорії "етноцентризму" та "культурного релятивізму" Культурні універсали та конфлікти, пов'язані із розвитком культури. Поняття культурної ідентифікації. Ключові слова: фактор, розвиток, універсали, конфлікти, ідентифікація Key words: factor, development, universals, conflicts, identification	2
	8	*Культурний простір та зв'язки.* Загальні риси сучасної культури. Ідея «прогресу». Сучасна матеріальна і духовна культура. Ключові слова: культура, ідея, прогрес, риси, духовність Key words: culture, idea, progress, traits, spirituality	2
	9	*Генотипологія культур Заходу та Сходу.* Історичні етапи розвитку української культури. Загальна характеристика розвитку української культури. Ключові слова: етапи, розвиток, українська, культура, характеристика Key words: stages, development, Ukrainian, culture, characteristics	2
	10	*Компаративний аналіз культур.* Візантійська культура. Середньовічна мусульманська (арабська) культура. Католицька середньовічна культура Західної Європи. Ключові слова: культура, Європа, середньовічна, католицька, візантійська Key words: culture, Europe, medieval, Catholic, Byzantine	4
Всього			**22**

7.4 Перелік та короткий зміст практичних занять

Модуль, №	Тема, №	Тема, перелік питань	Об'єм, години
I	1	*Специфіка культурологічного знання.* Особливості культурології як навчальної дисципліни. Теоретичний та історичний блоки знань в культурології. Основні культурологічні концепції. Актуальність культурологічних проблем в сучасних умовах. Культура як людський спосіб буття. Людина як творець та створіння культури. Культура і творчість як креативна активність, культура як смисловий світ людини, міра людського в людині та суспільстві.	2
	2	*Генеза культури.* Культура Месопотамії. Своєрідність месопотамської культури: космос як держава. Життя в Шумері та Вавилоні. Писемність і література. Перші в світі правові кодекси. Культура Давньої Індії. Праісторія: культура Хараппи та культура "Рігведи". Повсякденне життя: касти, сім' я та мораль. Різноманітність релігійних систем (індуїзм, джайнізм, буддизм та іслам).	2

	3	*Співвідношення культури та цивілізацій.* Антична культура – тип європейської раціональної культури. Періоди в історії культури античного світу. Крито-мікенська культура. Характерні риси давньогрецької культури. Грецькі міфи та пантеон Олімпу. Полісна культура. Самобутність давньоримської культури. Еволюція від полісу до імперії. Релігійна еволюція. Римське право та його значення. Своєрідність світогляду.	2
	4	*Культура та природа.* Культура Давньої Месопотамії. Культура Давнього Ірану. Культура Давнього Китаю. Культура Давньої Індії.	2
	5	Культура та цивілізація. Співвідношення понять культура і цивілізація. Лінейна теорія розвитку цивілізації. Локально-цивілізаційний підхід. Географічна теорія розвитку цивілізації.	2
	6	*Техніка, культура та природа людини у XIX столітті.* Естетична самобутність, суттєві риси та течії романтизму. Формування національних романтичних шкіл в європейському музичному мистецтві, літературі, живопису.	2
II	7	*Ідея рівноправності культур у сучасному світі та поняття культурної ідентифікації.* Друга половина XX ст. Вплив екзистенціалізму та фрейдизму на художні пошуки середини століття. Література другої половини XX ст. Становлення і розвиток кіномистецтва. Джаз і рок-музика. Філософські основи "масової культури" та її соціальні функції. Елітарна культура.	2
	8	*Культурний простір та зв'язки.* Мистецтво (модернизм). Масова та елітарна культура.	2
	9	*Генотипологія культур Заходу та Сходу.* Історичні етапи розвитку української культури. Загальна характеристика розвитку української культури. Культура Київської Русі.	2
	10	*Компаративний аналіз культур.* Вплив Реформації на розвиток культури в Європі. Італійське Відродження. «Північне Відродження». Культура Європи Нового часу.	4
Всього			**22**

7.5 Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Назва змістовного модуля/тема	*Обсяг годин*	*Завдання*
Змістовий модуль 1. Специфіка культурологічного знання та генеза культури	**36**	**х**
1.Специфіка культурологічного знання.	6	опитування
2.Генеза культури.	6	опитування
3.Співвідношення культури та цивілізацій.	6	опитування

Назва змістовного модуля/тема	*Обсяг годин*	*Завдання*
4.Культура та природа.	6	опитування
5.Культура та цивілізація.	6	опитування
6.Техніка, культура та природа людини у XIX столітті.	6	опитування
Змістовий модуль 2. Етногенетичні процеси	**40**	**х**
7.Ідея рівноправності культур у сучасному світі та поняття культурної ідентифікації.	10	опитування
8.Культурний простір та зв'язки.	10	опитування
9.Генотипологія культур Заходу та Сходу.	10	опитування
10.Компаративний аналіз культур.	10	опитування
Разом по дисципліні	**76**	**х**

7.6 Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань

1.Культурологія як наука.
2.Предмет і об'єкт культурології.
3.Завдання культурології.
4.Методологія й метод культурології.
5.Головні структурні компоненти культурології: філософія культури, соціологія культури, історія культури.
6.Етнографія, релігієзнавство, історія науки і техніки, етика та естетика в структурі культурологічного знання.
7.Функції культурології.
8.Історична еволюція людства.
9.Культура первісного суспільства та її особливості.
10.Синкретизм мислення первісної людини.
11.Міфологічна свідомість.
12.Виникнення мистецтва та його функції.
13.Культура цивілізацій Стародавнього Сходу.
14.Культура Стародавнього Єгипту.
15.Особливості світосприймання єгиптян: релігія, магія, міфологія.
16.Антична культура – тип європейської раціональної культури.
17.Періоди в історії культури античного світу.
18.Крито-мікенська культура.
19.Характерні риси давньогрецької культури.
20.Грецькі міфи та пантеон Олімпу.
21.Полісна культура.
22.Самобутність давньоримської культури.
23.Еволюція від полісу до імперії.
24.Релігійна еволюція.
25.Римське право та його значення.
26.Своєрідність світогляду.
27.Поняття «етнос», «народ», «нація».
28.Теорії етногенезу.
29.Етнічна ідентичність.

30.Польова етнографія.
31.Фольклор як джерело.
32.Археологічні та історичні дані.
33.Слов'янський компонент.
34.Вплив кочових народів.
35.Формування українського етносу.

Перелік питань для підсумкового контролю знань – залік

1.Етимологія слова "цивілізація".
2.Історія та логіка взаємовідносин між цивілізацією та культурою.
3.Типологія цивілізацій.
4.Критерії розподілу цивілізацій за пануючим типом господарської діяльності – землеробські та індустріальні, або приморські та континентальні (європейська цивілізація) тощо.
5.Риси соціально-економічної еволюції як основа типології.
6.Передумови та загальні фактори виникнення культури.
7.Первісна культура.
8.Загальні риси цивілізацій Давнього Сходу.
9.Культура Давнього Єгипту.
10.Етнографія України: предмет, завдання, понятєво-термінологічний апарат
11.Джерела етнографії України
12.Методи етнографічних досліджень
13.Накопичення етнографічних знань за часів Київської Русі.
14.Українські літописи XV – середини XVII ст.
15.Полемічна література.
16.Становлення української етнографії як науки (кінець XVIII – середина XIX ст.).
17.Розвиток української етнографії в другій половині XIX – на початку XX ст.
18.Південно-Західний відділ Російського Географічного Товариства
19.Українські письменники як етнографи: Т.Шевченко, М. Вовчок, І. НечуйЛевицький, Л. Українка, І. Франко та ін.
20.Українська етнографія в XX ст. Етнографічна комісія ВУАН (1921–1933). НТШ у Львові (1892–1939).
21.Розвиток української етнографії в діаспорі. О. Воропай. С. Килимник.
22.Українська етнографія за доби незалежності.
23.Активізація діяльності академічних установ. Етнографічні музеї України
24. Поняття «етногенез», «етнос», «нація».
25.Атрибути і ознаки етносу.
26.Етапи етногенезу українців.
27. Основні концепції україногенезу: аматорсько-романтична трипільська, пострадянська пізньосередньовічна та ранньосередньовічна
28. Етапи процесу становлення історико-етнографічного районування України.
29. Історико-етнографічні регіони: Наддніпрянщина. Слобожанщина. Південь України, Полісся, Поділля, Волинь.
30. Історико-етнографічні землі: Прикарпаття (Опілля, Бойківщина, Покуття), Буковина, Гуцульщина, Закарпаття, Лемківщина.
31. Етнографічні групи українців: бойки, лемки, гуцули, поліщуки, литвини.
32. Етнічні групи і національні меншини. Основні тенденції щодо змін в складі населення України.
33. Етнолінгвістична структура населення України. Білінгвізм.
34. Етноконфесійна структура населення України. Релігійна толерантність в Україні.
35. Основні теорії походження Русі. Походження назви «Україна»
36. Історія українських національних прапорів. Державний Прапор України
37. Історія державного гімну, його символічна характеристика. Державний Гімн України.

38. Походження та значення тризуба. Державний Герб України
39. Українська мова – Державна Мова України
40. Основні заняття українців – землеробство та тваринництво.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Контроль знань дисципліни для здобувачів вищої освіти здійснюється виконанням контрольних робіт, тестів на практичних заняттях, підготовці презентації, реферату, участю у науковій роботі кафедри. Здобувачі вищої школи, які пропустили лекції, лабораторно-практичні заняття відпрацьовують їх згідно графіка. За всі контрольні заходи з дисципліни протягом семестру здобувачі вищої освіти можуть отримати від 60 до 100 балів. Здобувачі вищої освіти, які отримали за всі контрольні заходи 60 і більше балів одержують залік.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1	Контрольна робота	4	50 / 30
2	Тестування	1	12,5 / 7,5
3	Підготовка презентації	1	12,5 / 7,5
4	Підготовка реферату	1	12,5 / 7,5
5	Наукова робота	1	12,5 / 7,5
Усього (балів)		x	100 / 60

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання заліку в усній формі.

Критерії оцінки відповідей на питання, що виносяться на залік, наступні:

- «зараховано» – здобувач вищої освіти дав правильні і вичерпні відповіді на поставлені теоретичні питання;
- «не зараховано» – здобувач вищої освіти дав неправильні відповіді, в яких він продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	**A**	**зараховано**
82 - 89	**B**	
75 - 81	**C**	
64 - 74	**D**	
60 - 63	**E**	
35 - 59	**FX**	**не зараховано з можливістю повторного складання**
0 - 34	**F**	**не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни**

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Кабінет соціальних дисциплін: № 211 (50,4 м^2).
Головний навчальний корпус, вул. Георгія Гонгадзе, 9.
Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту – 2019.
Спеціальне технічне обладнання:
Мультимедійне обладнання:
- ноутбук Lenovo V15G4AMN (82YU00YARA) – 1 шт. (Рік введення в експлуатацію – 2024, рік останнього ремонту –)
- екран проєкційний переносний Elit Screens T85NWS1– 1 шт. (Рік введення в експлуатацію – 2000, рік останнього ремонту –)
- проєктор Epson EB-S12 LCD – 1 шт. (Рік введення в експлуатацію – 2009, рік останнього ремонту –)
Прикладне програмне забезпечення:
Корпоративне ліцензування «Volume Licensing», Parent program: OPEN 93947897ZZE1608, Software Assurance (SA) №63986644, 63986649, 63986652: MS Excel; MS Word; Google Chrome; Mozilla Firefox
Доступ до мережі Internet. Ліцензований сервіс онлайн-відеозв'язку Zoom
Інформаційне забезпечення: Презентації у режимі PowerPoint.
Устаткування:
Учнівський стіл-парта – на 30 робочих місць.
Стілець для викладача – 1 шт.
Стіл для викладача – 1 шт.
Дошка для крейди темно-зеленого кольору – 1 шт.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел

10.1 Базова література

1.Іваненко В. В. Історія української культури : навч. посіб. / В. В. Іваненко, Г. Г. Кривчик. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2010. 98 с.
2.Історія світової та української культури : підручник / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. К. : Літера ЛТД, 2010. 480 с.
3.Історія української культури : навчальний посібник / за ред. : В. П. Мельника, М. В. Кашуби, А. В. Яртися. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. 482 с.
4.Культура і побут населення України: навч. посібник / В. І. Наулко, Л. Ф. Артюх, В. Ф. Горленко та ін. – 2-е вид., доп. та перероб. – К. : Либідь, 1993. 288 с.
5.Культурологія : теорія та історія культури : навч. посіб. рек. МОН України / за ред. І. І. Тюрменко. К. : ЦУЛ, 2010. 370 с.
6.Культурологія. Українська та зарубіжна культура : навч. посібник / за ред. М. М. Заковича. К. : Знання, 2010. 592 с.
7.Українська етнологія: навч. посібник / За ред. В. Борисенко. К.: Либідь, 2007. 400 с.
8.Чабан Н. І. Навчальний посібник з історії української культури / Н. І. Чабан. Херсон : 2010. 211 с.

10.2 Допоміжна література

9.Воропай О. Звичаї нашого народу : етнографічний нарис / О. Воропай. К. : Велес, 2009. 432 с.
10.Ігнатенко І. Етнологія для народу. Харків : «Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 305 с.
11.Кормич Л. І., Багацький В. В. Культурологія (історія світової культури XX ст.): навч. посіб. Х. : Одіссей, 2002. 304 с.
12.Культурологія: теорія та історія культури: навч. посіб. – 2-ге вид.; за ред. І. І. Тюрменко. К. : Центр навч. л-ри, 2005. 368 с.
13.Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. – 3-тє вид. К. : Знання, КОО, 2002. 557 с.
14.Хоменко В. Я. Українська і світова культура: підручник. К. : Україна, 2002. 333 с.

Розробник програми: С. Б. Літвінчук